

Vi har en vinner av Fotonøtta 2009! Og ved denne korsvei slapp vi å arrangere ekstrarunder for å kåre vinneren. Vegard Bunes tok innersvingen på sine konkurrenter, selv om han bare deltok i tre av de fire rundene. Forklaringen på akkurat den situasjonen er at konkurrentene feilet på den våte og pjuskete hagesangeren, mens Vegard hadde rett på den fuglen og de øvrige nøttene han svarte på. Alle starter imidlertid det nye året med blanke ark – bli med i kampen om kikkerten!

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde.

2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Dersom besvarelsen er feil, får du like mange minuspoeng som du ville fått plusspoeng om besvarelsen hadde vært korrekt.

3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til VFs redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.

4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er en bok/CD/DVD fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas loddtrekning blant disse.

5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.

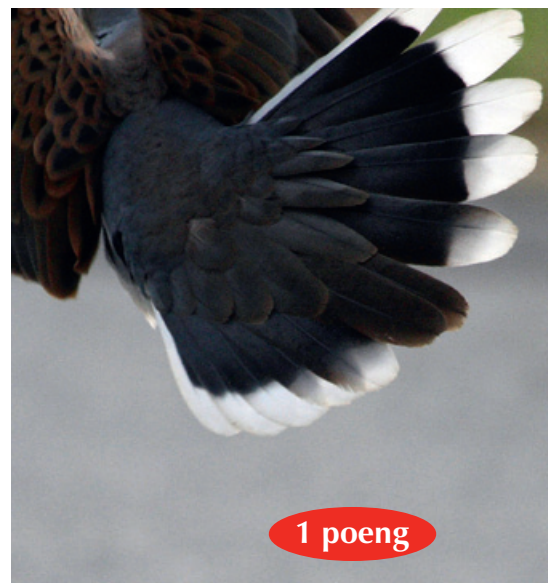
6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik går du fram

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. mai 2010** via e-post til vf@birdlife.no.

Rundens bilder er begge av arter påtruffet i Vest-Palearktis – og du kan med rett svar sikre deg i alt 4 poeng. Oppgavene er ikke nødvendigvis svært vanskelige, men vær oppmerksom på at du også kan score minuspoeng (se reglene)! Derfor kan det kanskje svare seg å la være å foreslå noe til et bilde dersom du er usikker – du kan likevel svare på det andre bildet.

1 poeng: Først når fugler ligger i vanskelige positurer skjønner man at man ikke har stålkontroll på alle deler av en fugls fjærdrakt, dette gjelder kanskje særlig buk, undergump og stjert. Derfor ble også flere deltakere vippet av pinnen av forrige rundes første nøtt. Av 35 deltakere svarte 24 stykker rett, og foreslo **stjertand** *Anas acuta*. Dersom det er få virkelig gode draktkarakterer å feste seg ved, blir kjennetegn knyttet til strukturelle egenheter og atferd avgjørende, så også her. Fuglene på bildet kan nokså raskt plasseres i kategorien gressender (*Anas*-slekten), da man ut i fra bilde kan anta at de ligger og beiter, med bakendene opp. Vi merker oss at stjerten er lang, en del lengre enn vingene, og at stjerten går ut i en tilnærmet spiss form. Selve håndsvingfjærprosjeksjonen (vingen bak tertierfjærene) på fuglene er også av den mer slanke og lange sorten, betydelig lengre enn hos de fleste andre *Anas*-artene, da spesielt de små artene krikvand *A. crecca* og knekkvand *A. querquedula*. Disse to artene fikk henholdsvis ett (1) og fem (5) svar. Forholdet mellom stjert og vinge er det vanskeligere å si noe om, da forholdene mellom disse kroppsdelene er mer lik på mange *Anas*-arter. Knekkvand har en noe lengre stjert enn krikvand, men likevel kort (og mer avrundet) i forhold til stjertand. Fuglene på bildet fremstår lyse, nesten skittenhvite, med markerte tegninger. Draktmessig bidrar både den lyse grunntonen på undergump og den brede hvite innrammingen av flanke-

1 poeng

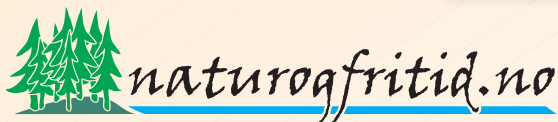

3 poeng

Flotte premier også i 2010!

For år 2010 er det kikkerten Swarovski SLC 8 x 30 som er førstepremie i Fotonøtta! Det er importøren av Swarovski – Design Optikk i Sandnes – som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid AS deler ut en premie til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang. For konkurransen i Vår Fuglefauna 1-2010 er det den nye *Guide til Norges fugleliv* som er premien!

fyærene hos (voksen) knekkand til at dette kunne være en reell forvekslingsrisiko, men merk også forskjellene i mønsteret på flankefjærene. Knekkand har en mer ensfarget kjerne på disse enn fuglene på bildet. Husk også at krikand har en hvit flekk på siden av stjerten. Andre forslag var stokkand *A. platyrhynchos*, skjeand *A. clypeata*, marmorand *Marmaronetta angustirostris*, dobbeltbekkasin *Gallinago media* og svartbak *Larus marinus*, alle med ett forslag hver. Av disse er skjeand mest lik strukturelt, men blant annet den svært lyse grunntonen vil sjeldent vise seg på denne arten. Dobbelbekkasin sees aldri i så våt biotop, ei heller har den så spisse vinger og stiert. Svartbak har foruten en rekke andre draktkarakterer opplagt lengre vinger enn stiert. Unge stiertender, Røstlandet, Røst, september 2009. Foto: Steve Baines.

3 poeng: Noen færre deltakere hadde klart rundens siste nøtt, men de fleste så at dette dreide seg om en gribb. Vingene er holdt i en svak nedtrekt bue, vingen er bred, og vingebakkanten går i en svak bue. Samtidig er stiert klassisk kileformet. Men hvilken gribb? 18 deltakere hadde kommet frem til at dette var en **øregribb** *Torgos tracheliotus*. Overfladisk gjør kombinasjonen lyse bukser, den flekkede blandingen av mørkt og lyst på buk og bryst, sammen med overveiende mørke undervingedekkerer at vi kan peile oss inn på riktig svar. Vi ser også at fuglen på bildet har et kraftig hode og et stort og høyt nebb. Både gåse- og øregribb har lyst hode. Åtte (8) stykker hadde foreslått gåsegribb *Gyps fulvus* som svar. De viktigste karakterer for å utelukke gåsegribb blir det kraftige hodet og nebbet, vingunderdekkerne som ser mørkere ut enn svingfyærene med bare svært svak antydning til vingebånd, samt inntrykket av undersiden. Merk også stjerten, som ser kort ut. Havørn *Haliaeetus albicilla* fikk seks (6) forslag. En ung havørn vil

sjelden oppvise slikt lyst hode og nebb. Havørn har lengre stiert, og har kortere armsvingfyæ enn håndsvingfyæ. Dette er ikke et kjennetegn på øregribb, der ytre armsvingfyæ oftere er lengre enn de innerste håndsvingfyærene. Merk også flyveholdning, havørn seiler med armen høyt hevet, og hånd gjerne svakt nedover. Kongeørn *Aquila chrysaetos* (1) rammes av noe av den samme kritikken, her slår dessuten stiertlengde og kroppsunderside ihjel forslaget. Hunnfargede myrhauker *Circus cyaneus* (1) har foruten lang stiert blant annet alltid lysere tegninger på andre håndsvingfyæ, noe vår fugl mangler. Siste forslag på musvåk *Buteo buteo* (1) kan vi utelukke på grunn av musvåkens beskjedne hodestørrelse og sjeldent ensfargede svingfyæ. Øregribb, Bir Shalateen, Egypt, mars 2009. Foto: Klaus M. Torland.

Av de 13 som svarte rett på begge nøtter ble **Bård Gunnar Stokke, Oslo** trukket ut som vinner! Han får tilsendt boken *Frontiers in Birding* fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Resultater Fotonøtta 2009

Her er en oversikt over de beste deltakerne i Fotonøtta i året 2009. Poengsum/antall runder er oppgitt i høyre kolonne.

1. Vegard Bunes, Vanse	12/3
2. Thorstein Holtskog, Gvarv	11/4
3. Geir Klaveness, Oslo	10/4
3. Christine Sunding, Løvenstad	10/4
3. Per Kristian Slagsvold, Østerås	10/4
3. Andreas Winnem, Trondheim	10/4
7. Magne Pettersen, Fredrikstad	8/2
7. Thomas Kvalnes, Trondheim	8/4
7. Øivind W. Johannessen, Stathelle	8/4
10. Øivind Egeland, Oslo	6/3
10. Sjur Mørk, Ås	6/2
10. Sindre Molværsmyr, Rasta	6/3

Det var 81 deltakere med på Fotonøtta i 2009. Til sammenligning deltok 75 i 2008, 81 i 2007 og 92 i 2006.

Forrige rundes fugler - i andre positurer

